

Sygn. akt I ACa 565/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Edyta Buczkowska-Żuk
Sędziowie:	SA Wiesława Kaźmierska SA Agnieszka Sołtyka (spr.)
Protokolant:	sekr. sądowy Justyna Kotlicka

po rozpoznaniu w dniu 14 listopada 2012 r. na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa A. D. i W. D.

przeciwko Syndykowi masy upadłości (...) Spółki Akcyjnej
w G.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powodów

od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim

z dnia 27 marca 2012 r., sygn. akt I C 83/11

I. oddała apelację,

II. zasądza solidarnie od powodów na rzecz pozwanego kwotę 2.700 (dwa

tysiące siedemset) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego
w postępowaniu apelacyjnym.

A. Sołtyka E. Buczkowska-Żuk W. Kaźmierska

Sygn. akt I ACa 565/12

UZASADNIENIE

Powodowie A. D. i W. D. domagali się pozbawienia w całości wykonalności tytułu wykonawczego w postaci aktu notarialnego z dnia 15 listopada 1999 roku sporządzonego w kancelarii notarialnej przed notariuszem U. K. za numerem repertorium (...) opatrzonego sądową klauzulą wykonalności na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Międzyrzeczu z dnia 31 października 2000 roku w sprawie o sygnaturze akt I Co 289/00, zawierającego oświadczenie

powodów o poddaniu się rygorowi egzekucji na rzecz pozwanego co do obowiązku zapłaty kwoty 160.000 złotych. Ponadto żądali zasądzenia od pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu podali, że na podstawie tego tytułu wykonawczego pozwany wniósł o wszczęcie egzekucji wobec powodów, z tym że ograniczył dochodzone świadczenie do kwoty 20.000 złotych. Postępowanie egzekucyjne było prowadzone przez komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w M. w sprawie Km 815/00 i w wyniku tego postępowania wyegzekwowano od powodów kwotę 3.685,50 złotych. Postępowanie egzekucyjne zostało zawieszono postanowieniem z dnia 10 czerwca 2001 roku, gdyż powodowie wystąpili do Sądu Okręgowego w G. o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego i sprawa była prowadzona pod sygnaturą I C 137/00. Ponownie pozwany wystąpił z wnioskiem o wszczęcie egzekucji wobec powodów do komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w G. J. S. i w dniu 13 września 2010 roku postępowanie zostało wszczęte. Pozwany tym razem wystąpił o egzekucję kwoty 156.314,50 złotych. Powodowie zarzucili, że dochodzone przez pozwanego roszczenie w kwocie 140.000 złotych uległo przedawnieniu zgodnie z treścią art. 125 k.c. ze względu na upływ 10-letniego terminu przedawnienia. Ponadto zdaniem powodów po stronie pozwanego syndyka zachodził brak legitymacji do dochodzenia świadczenia określonego w tytule wykonawczym, albowiem dwa powództwa syndyka przeciwko powodom z tytułu umów leasingowych o numerze (...) i (...) zostały prawomocnie oddalone na mocy wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 10 stycznia 2006 roku w sprawie o sygnaturze I C 47/05 i na mocy wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 14 grudnia 2006 roku w tej samej sprawie. Ponadto powodowie zarzucili, że wierzytelności z umów leasingowych zostały scedowane na bank finansujący przed ogłoszeniem upadłości pozwanego.

Pozwany syndyk masy upadłości (...) S.A. w G. w odpowiedzi na pozew wniósł o odrzucenie pozwu i zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego, ewentualnie o oddalenie powództwa i obciążenie powodów kosztami procesu.

Wyrokiem z dnia 27 marca 2012 roku Sąd Okręgowy w Gorzowie Wlkp. oddalił powództwo i zasądził solidarnie od powodów na rzecz pozwanego kwotę 3.617 złotych z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Strony łączyły umowy leasingowe: (...) z dnia 5 stycznia 1999 roku, (...) z dnia 1 marca 1999 roku, (...) z dnia 1 marca 1999 roku, (...) z dnia 1 kwietnia 1999 roku, (...) z dnia 9 lutego 1998 roku, (...) z dnia 9 kwietnia 1998 roku, (...) z dnia 16 kwietnia 1998 roku. Na podstawie tych umów powodowie korzystali ze sprzętu, za który byli zobowiązani opłacać pozwanemu raty leasingowe. W dniu 15 listopada 1999 roku powodowie złożyli oświadczenie w formie aktu notarialnego o poddaniu się rygorowi egzekucji co do obowiązku zapłaty na rzecz pozwanego kwoty 160.000 złotych z tytułu niezapłaconych rat leasingowych. Pozwany wystąpił do Sądu Rejonowego w M. o nadanie sądowej klauzuli wykonalności wskazanemu tytułowi egzekucyjnemu. Postanowieniem z dnia 31 października 2000 roku sąd nadał klauzulę wykonalności na rzecz pozwanego co do obowiązku solidarnej zapłaty przez powodów na jego rzecz kwoty 160.000 złotych.

Pozwany zaciągał kredyty w innych bankach i jako ich zabezpieczenie zawierał umowy przelewu wierzytelności, przysługujących mu wobec powodów na podstawie niektórych ze wskazanych umów leasingowych. I tak na podstawie umowy przelewu wierzytelności zawartej w dniu 29 kwietnia 1998 roku pomiędzy pozwanym a Bankiem (...) S.A. Oddział w G.. pozwany w celu zabezpieczenia wierzytelności banku z tytułu udzielonego kredytu przełał na rzecz tego banku swoją wierzytelność przysługującą mu wobec powodów z tytułu umowy leasingu o numerze (...) z dnia 16 kwietnia 1998 roku do wysokości sumy czynszów leasingowych brutto będących do zapłacenia po zawarciu umowy przelewu, z zastrzeżeniem warunku, że jeżeli kredyt zostanie przez pozwanego spłacony w określonym umową kredytową terminie, przelew straci swą moc i pozwany stanie się z powrotem wyłącznie uprawniony do wskazanej wierzytelności. Zgodnie z kolejnym paragrafem umowy przelewu kwoty spłacane przez dłużnika pozwanego (powodów) miały być zaliczane na spłatę zadłużenia pozwanego aż do całkowitego pokrycia jego zobowiązania wobec banku.

W kolejnej umowie z dnia 19 maja 1999 roku o przelew wierzytelności na zabezpieczenie pozwany umówił się z Bankiem (...) S.A. Oddział w P., że w celu zabezpieczenia wierzytelności banku z tytułu udzielonego pozwanemu kredytu, pozwany przeleje na bank swoją wierzytelność przysługującą mu wobec powodów z tytułu umowy leasingowej z dnia 1 marca 1999 roku o numerze (...) do wysokości zadłużenia z tytułu kredytu. Bank zobowiązał się do korzystania z nabytej wierzytelności nie wykraczającego poza granice uzasadnione zabezpieczeniem udzielonego kredytu.

Pozwany spłacił zaciągnięte kredyty bankowe, których zabezpieczeniem były opisane powyżej umowy przelewu wierzytelności i wówczas nastąpiły przelewy zwrotne wierzytelności przysługujących pozwanemu wobec powodów.

Na podstawie umowy przelewu zwrotnego z dnia 8 maja 2002 roku Bank (...) S.A. Oddział w P. przełał na rzecz pozwanego wierzytelności z tytułu umowy leasingowej o numerze (...) z dnia 1 marca 1999 roku, a pozwany przelew zwrotny przyjął.

Na podstawie pisma z dnia 27 listopada 2009 roku (...) (następca Banku (...)) zawiadomił pozwanego o zwolnieniu zabezpieczenia spłaty kredytu pozwanego, którym to zabezpieczeniem była umowa o przelew wierzytelności pozwanego wobec powodów z tytułu umowy leasingowej z dnia 16 kwietnia 1998 roku o numerze (...).

Przed Stałym Sądem Polubownym w G. toczyły się dwa postępowania o zapłatę przeciwko powodom z powództwa pozwanego: sprawa o sygnaturze SP 350/04 dotycząca należności z umowy leasingowej o numerze (...), zakończona wyrokiem z dnia 21 marca 2005 roku uwzględniającym roszczenie pozwanego w całości i sprawa o sygnaturze SP 111/02 dotycząca należności z umowy leasingowej o numerze (...) zakończona wyrokiem z dnia 16 czerwca 2004 roku uwzględniającym roszczenie pozwanego w całości.

Na podstawie wyroku Sądu Okręgowego w G. z dnia 10 stycznia 2006 roku w sprawie IC 47/05 został uchylony wyrok Stałego Sądu Polubownego w G. w sprawie SP 111/02, natomiast na podstawie wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 14 grudnia 2006 roku został uchylony wyrok Stałego Sądu Polubownego w G. w sprawie SP 350/04. Od tego czasu nie podjęto żadnych czynności przed sądem polubownym, natomiast akta sprawy SP 111/02 zostały skasowane.

Pozwany na podstawie aktu notarialnego z dnia 15 listopada 1999 roku, w którym powodowie poddali się rygorowi egzekucji, zaopatrzonego w sądową klauzulę wykonalności, wystąpił w dniu 29 listopada 2000 roku do komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w M.M. K. o wszczęcie przeciwko powodom egzekucji kwoty 20.000 złotych. Postępowanie egzekucyjne było prowadzone pod sygnaturą Km 815/00 i w jego wyniku wyegzekwowano od dłużników (powodów) kwotę 3.685,50 złotych. Postępowanie egzekucyjne było następnie zawieszono postanowieniem z dnia 1 czerwca 2001 roku, a w końcu zakończyło się umorzeniem z mocy prawa.

Pozwany pismem z dnia 26 sierpnia 2010 roku wystąpił z wnioskiem egzekucyjnym do komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w G. J. S. o wszczęcie egzekucji wobec powodów na podstawie aktu notarialnego z dnia 15 listopada 1999 roku i wyegzekwowanie kwoty 156.314,50 złotych wraz z kosztami. Wniosek nadał w urzędzie pocztowym w dniu 30 sierpnia 2010 roku. Komornik sądowy przy Sądzie Rejonowym w G. pismem z dnia 22 września 2010 roku zawiadomił dłużników

(powodów) o wszczęciu egzekucji w sprawie Km 1342/10, zajęciu wierzytelności i nieruchomości oraz wezwał do zapłaty należności. Postępowanie egzekucyjne zostało zawieszono postanowieniem o udzieleniu zabezpieczenia powodom w niniejszej sprawie.

Po dokonaniu powyższych ustaleń Sąd Okręgowy uznał, że powództwo nie zasługuje na uwzględnienie. Stwierdził Sąd, że zarzut pozwanego dotyczący zapisu na sąd polubowny w zakresie rozstrzygnięcia sporów wynikłych na tle umów leasingu zawartych przez strony, został zgłoszony już po wdaniu się przez pozwanego w spór i z tych względów nie mógł zostać uwzględniony - art. 1165 § 1 k.p.c. Nie było także przesłanek do odrzucenia pozwu, czego żądał pozwany podnosząc zarzut zawiśnięcia sporu przed sądem polubownym, albowiem akta jednej ze spraw SP-111/02 zostały skasowane, natomiast w drugiej sprawie SP-350/04 od kilku lat nie toczy się żadne postępowanie. Z tych względów

sąd w niniejszym postępowaniu postanowieniem z dnia 15 listopada 2011 roku odmówił odrzucenia pozwu uznając, że nie zachodzi przesłanka określona w art. 199 § 1 pkt. 2 k.p.c.

Przypomniał Sąd, że zarzuty podniesione przez powodów, uzasadniające pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności wymienione w pozwie to: przedawnienie i brak legitymacji pozwanego syndyka do dochodzenia należności w postępowaniu egzekucyjnym z uwagi na prawomocne oddalenie jego żądań dochodzonych uprzednio przed sądem polubownym, a ponadto wobec przelewu wierzytelności przysługujących pozwanemu w stosunku do powodów na rzecz banków finansujących przed ogłoszeniem jego upadłości. Zauważył Sąd, że powodowie w kolejnych pismach procesowych podnosili także inne zarzuty, a mianowicie brak rozliczenia umów leasingowych przez pozwanego, czy zarzut spłacenia należności przez powodów, jednak ze względu na ustanowioną w art. 843 § 3 k.p.c. prekluzję do zgłaszania zarzutów i potrzebę szybkiego prowadzenia egzekucji oraz na ochronę interesów wierzyciela, zmianę podstawy powództwa przeciwegzekucyjnego uznał Sąd za niedopuszczalną. Podkreślił przy tym, że powodowie działali przez profesjonalnego pełnomocnika oraz że powodowie utracili w niniejszym procesie prawo skorzystania z dalszych zarzutów podnoszonych w kolejnych pismach procesowych na mocy powołanego przepisu ustawy.

Dlatego też Sąd skupił się na rozpoznaniu zarzutów zgłoszonych w pozwie, czyli zarzutu przedawnienia i zarzutu braku legitymacji pozwanego do występowania z roszczeniem w postępowaniu egzekucyjnym przeciwko powodom, wywołanego przelewem wierzytelności przysługujących pozwanemu wobec powodów na inne banki finansujące i prawomocnym oddaleniem jego żądań przez sądy powszechne na skutek zaskarżenia wyroków sądu polubownego.

Zarzut przedawnienia nie zasługiwał, zdaniem sądu I instancji, na uwzględnienie. Przywołał Sąd treść art. 123 § 1 pkt. 1 k.c. i wskazał, że złożony przez pozwanego wniosek o nadanie klauzuli wykonalności aktowi notarialnemu przerwał bieg terminu przedawnienia na podstawie art. 123 § 1 pkt. 1 k.c. Termin przedawnienia zaczął biec ponownie po 31 października 2000 roku, a zatem po nadaniu aktowi notarialnemu sądowej klauzuli wykonalności. Tym samym nadanie w urzędzie pocztowym wniosku egzekucyjnego przez pozwanego do komornika sądowego J. S. w dniu 30 sierpnia 2010 roku było czynnością mieszczącą się w 10-letnim terminie przedawnienia, nie zaś czynnością dokonaną po upływie tego terminu.

Co do drugiego zarzutu powodów, a mianowicie co do legitymacji pozwanego w żądaniu spełnienia przez powodów obowiązku zawartego w tytule wykonawczym - akcie notarialnym zaopatrzonym w sądową klauzulę wykonalności, to uznał Sąd, że pozwany ma legitymację do dochodzenia w drodze egzekucji sądowej należności objętych wskazanym tytułem wykonawczym.

Wskazał Sąd, że roszczenia pozwanego, wynikające z umów leasingowych nie zostały prawomocnie oddalone poprzez wyroki sądów powszechnych, które uchyliły wyroki sądu polubownego w sprawach SP-111/02 i SP-3 50/04 . Podkreślił, że sądy powszechne nie orzekają merytorycznie co do wyroków sądów polubownych, ale mogą jedynie oddalić skargi od tych wyroków bądź wyroki sądów polubownych uchylić i taka sytuacja zachodziła w niniejszej sprawie, gdyż wyroki sądu polubownego we wskazanych sprawach SP 11 1/02 i SP 350/04 zostały uchylone przez Sąd Okręgowy w G. i Sąd Apelacyjny w Szczecinie w sprawie o sygnaturze I C 47/05 . Dodał Sąd, że Sąd polubowny może ponownie orzec w tych sprawach, gdyż obecnie wyroki uległy kasacji. Dlatego zarzut prawomocnego oddalenia powództw syndyka wobec powodów okazał się nieuzasadniony.

Kolejny z zarzutów podniesionych przez powodów, a dotyczący tego, że wierzytelności przysługujące pozwanemu wobec powodów z tytułu zawartych umów leasingowych zostały przelane na inne podmioty (banki finansujące) i w związku z tym pozwany nie może dochodzić roszczenia określonego w akcie notarialnym, uznał Sąd meriti także za chybiony.

Podkreślił przy tym, że wykazane zostało, że po spłacie kredytów przez pozwanego nastąpiły umowy przelewu zwrotnego na jego rzecz i syndyk na podstawie zwrotnych przelewów wierzytelności ponownie stał się uprawniony do dochodzenia należności od powodów. Wierzytelności ponownie wróciły do pozwanego, albowiem umowy przelewu wierzytelności były zawarte wyłącznie w celu zabezpieczenia spłaty kredytów zaciągniętych przez pozwanego.

Wskazując na powyższe uznał Sąd Okręgowy, że powodowie nie wykazali, że egzekucja przeciwko nim nie może być prowadzona na podstawie tytułu wykonawczego w postaci aktu notarialnego zaopatrzonego w sądową klauzulę wykonalności. Z tych względów powództwo zostało oddalone.

Orzeczenie o kosztach wydano na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

Z rozstrzygnięciem tym nie zgodzili się powodowie, którzy zaskarżyli wyrok w części dotyczącej oddalenia powództwa o pozbawienie wykonalności aktu notarialnego z dnia 15 listopada 1999r, sporządzonego w Kancelarii Notarialnej przed Notariuszem U. K. za numerem repertorium (...), w kwocie 156.314,50 zł.

Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucili:

1. Naruszenie prawa materialnego, a to art. 123§1 pkt 1 k.c. przez jego niewłaściwą interpretację, polegającą na bezpodstawnym przyjęciu, iż złożenie wniosku o nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu - aktowi notarialnemu z dnia 15 listopada 1999r, sporządzonemu w kancelarii Notarialnej przed Notariuszem U. K. za numerem repertorium (...), spowodowało przerwanie biegu przedawnienia roszczeń objętych tym aktem ;

2. Bezpodstawne przyjęcie iż pozwany wykazał legitymację czynną do dochodzenia należności wynikającej z w/w aktu notarialnego, podczas gdy pozwany, nie wykazał czy i jaka kwota stanowiła przedmiot przelewu zwrotnego banków finansujących, a w związku z tym czy i jaka kwota weszła do masy upadłości z tego tytułu ;

3. Sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego polegającą na oddaleniu w całości powództwa, podczas gdy z dokumentów przedstawionych przez pozwanego wynikało, że zachodzą podstawy do pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w części dot. kwoty 54.245,41 zł.

Wskazując na tak sformułowane zarzuty apelujący wnieśli o zmianę zaskarżonego orzeczenia, uwzględnienie powództwa i pozbawienie wykonalności aktu notarialnego z dnia 15 listopada 1999r, sporządzonego w Kancelarii Notarialnej przed Notariuszem U. K. za numerem repertorium A 23373/99, opatrzonego klauzulą wykonalności na mocy postanowienia Sądu Rejonowego w Międzyrzeczu z dnia 31 października 2000r. w sprawie ICo 289/00, zawierającego oświadczenie powodów o poddaniu się rygorowi egzekucji na rzecz pozwanego co do obowiązku zapłaty kwoty 160.000 zł.

bądź

uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w G. do ponownego rozpoznania

oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego radcy prawnego.

W uzasadnieniu apelacji powodowie zarzucili, że Sąd I instancji ustosunkowując się do zarzutu przedawnienia niezasadnie stwierdził, iż nie nastąpił upływ 10-letniego terminu do dochodzenia roszczeń przez pozwanego na podstawie powołanego tytułu wykonawczego. Zdaniem apelujących cytowana przez Sąd Okręgowy uchwała Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2004r. w sprawie IIICZP 101/2003, która wspierać miała to stanowisko dotyczyła tylko bankowego tytułu wykonawczego, stąd nie mogła być podstawą rozstrzygnięcia w tej sprawie. W tym stanie rzeczy powodowie zarzucili, iż przy wyrokowaniu Sąd I instancji dopuścił się obrazy przepisów prawa materialnego, a to art. 123§1 pkt 1k.c. przez jego błędną interpretację, co skutkowało oddaleniem powództwa.

Co do cesji zwrotnej wierzytelności z umów leasingowych nr (...), powodowie zarzucili, że wbrew treści wyroku Sądu, pozwany nie wykazał swojej legitymacji do dochodzenia roszczeń na podstawie spornego tytułu wykonawczego - aktu notarialnego. Nie wykazał bowiem, czy i jaka kwota stanowiła przedmiot przelewu zwrotnego, a tym samym, czy i jaka kwota weszła w skład masy upadłości.

Z ostrożności procesowej powodowie podnieśli, iż w akcie notarialnym poddali się egzekucji z tego aktu tylko odnośnie niezapłaconych rat leasingowych z poszczególnych umów leasingowych. Wskazali, że w toku postępowania pozwany podał, iż na podstawie tytułu wykonawczego - aktu notarialnego dochodzi w postępowaniu egzekucyjnym należności z trzech umów leasingowych : umowy nr (...) z dnia 1.03.1999r, umowy nr (...) z dnia 16.04.1998r, umowy leasingowej nr (...) z dnia 09.04.1998r, zaś z tytułu pozostałych umów leasingowych (wymienionych w przedmiotowym akcie notarialnym), nie posiada żadnych wierzytelności w stosunku do powodów. Wskazali, że pozwany podał, że z tytułu umowy nr (...) z dnia 1.03.1999r. niezapłacone czynsze leasingowe wyniosły kwotę 64.872 zł, z tytułu umowy nr (...) z dnia 16.04.1998r zaległość z tytułu niezapłaconych rat leasingowych wyniosła 36.490,59 zł, a tytułu umowy leasingowej nr (...) z dnia 09.04.1998r. zaległość z tytułu niezapłaconych rat leasingowych wyniosła kwotę 4.392,- zł.

Zarzucili w związku z tym, że pozwany wykazał, iż zadłużenie powodów z tytułu niezapłaconych rat leasingowych z umów objętych aktem notarialnym wynosi kwotę 105.754,59 zł. W tym stanie rzeczy w ocenie apelujących zachodziły podstawy do orzeczenia o pozbawieniu wykonalności tytułu wykonawczego w części dotyczącej kwoty 54.245,41 zł.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł oddalenie apelacji w całości i zasądzenie od powodów na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów postępowania apelacyjnego wg. norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje;

Apelacja jest bezzasadna, gdyż podniesione w niej zarzuty nie zasługują na uwzględnienie.

Zaskarżone orzeczenie sądu I instancji jest prawidłowe.

Na wstępie przypomnieć trzeba, że artykuł 843 § 3 k.p.c. ogranicza możliwość zgłaszania zarzutów, które mogą stanowić podstawę powództw przeciwegzekucyjnych, wprowadzając w tym zakresie prekluzję. Jej skutki wiąże z datą wniesienia pozwu. Po tej dacie powód traci możliwość powoływania nowej podstawy powództwa przeciwegzekucyjnego w toczącym się już postępowaniu. Prawidłowo zatem Sąd Okręgowy rozstrzygając wniesione przez powodów żądanie skupił się nad tymi zarzutami, które zgłosili w pozwie i pominął, jako sprekludowane te, które wskazali w późniejszych pismach procesowych. Ta argumentacja dotyczy także rozpoznania sprawy w postępowaniu apelacyjnym.

Trafnie Sąd Okręgowy uznał, iż w niniejszej sprawie nie doszło do przedawnienia roszczenia objętego aktem notarialnym z dnia 15.11.1999r. sporządzonym przed Notariuszem U. K.. Zgodnie z art. 123 § 1 pkt 1 k.c. bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia. Za utrwalony w orzecznictwie, wbrew stanowisku apelujących, uznać należy aktualnie pogląd, że wniosek o nadanie klauzuli wykonalności pozasądowemu tytułowi egzekucyjnemu przerywa bieg przedawnienia. Stanowisko takie znalazło potwierdzenie w orzeczeniu Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2012r, II CSK 203/11. W orzeczeniu tym zaaprobowany został pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 16 stycznia 2004 r., III CZP 101/03 (OSNC 2005/4/58) z którego wynika, że wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu przerywa bieg przedawnienia. Sąd Najwyższy wskazał jednocześnie, że teza ta odnosi się do każdego wniosku o nadanie klauzuli wykonalności bez względu na to, czy dotyczy on sądowego czy pozasądowego tytułu egzekucyjnego. W uzasadnieniu przyjął, że wcześniejsze stanowisko, nawiązujące do wymagania "bezpośredniości czynności", oparte zostało na jego znaczeniu wskazanym w słownikach języka polskiego, z pominięciem celu jego wprowadzenia oraz funkcji, jakie spełnia możliwość przerwania przedawnienia. Odniósł się do przyjętej w orzecznictwie liberalnej wykładni art. 111 p.o.p.c., uznającej że czynnością "przedsięwziętą w celu dochodzenia roszczenia" jest nawet wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych złożony przed wytoczeniem powództwa. Uznał, że wprowadzenie do art. 123 § 1 pkt 1 k.c. wymagania bezpośredniości było reakcją na krytykę zaliczania do kręgu czynności przerywających bieg przedawnienia aktów niekoniecznych z punktu widzenia właściwych przepisów proceduralnych do dochodzenia roszczenia, a nie zamierzeniem ustawodawcy wyeliminowania z hipotezy tego przepisu wniosku o nadanie klauzuli wykonalności. Stanowi on przecież - poza przypadkami

nadawania takiej klauzuli z urzędu - *conditio sine qua non* zaspokojenia roszczenia. Podkreślił też, że do czasu ukończenia postępowania wywołanego tym wnioskiem, uprawniony nie może podjąć innej czynności mogącej też przerwać bieg przedawnienia. Stąd złożenie tego wniosku nie tylko powoduje przerwanie biegu przedawnienia, ale też jego zawieszenie aż do czasu ukończenia postępowania wywołanego tym wnioskiem (art. 124 § 2 k.c.). Uregulowanie to odpowiada fundamentalnemu założeniu instytucji przedawnienia, według którego termin przedawnienia nie może biec, jeżeli uprawniony nie ma możliwości realizowania roszczenia (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 maja 2003 r., V CK 13/03 i V CK 24/03 (niepubl.), oraz uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2002 r., III CZP 72/01, OSNC 2002/9/107).

Do stanowiska wyrażonego w uchwale z dnia 16 stycznia 2004 r. przychylił się także Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 2004 r., II CK 276/04 (niepubl.) wskazując, że podane na jego uzasadnienie argumenty są przekonujące i prowadzą do nadania normie art. 123 § 1 pkt 1 k.c. požądanej treści, zgodnej z założeniami instytucji przedawnienia.

Sąd Apelacyjny w składzie rozpoznającym tę sprawę pogląd ten podziela w całości.

Dodatkowo także wskazać należy, co trafnie podnosił pozwany w toku postępowania, iż co do kwoty 16.314,50 złotych roszczenie nie jest przedawnione także z innej przyczyny. W przedmiocie kwoty 20.000 złotych toczyło się bowiem postępowanie egzekucyjne przed Komornikiem Sądowym przy Sądzie Rejonowym w M. R. B., sygn. akt KM 815/00, w toku którego pozwany wyegzekwował kwotę 3.685,50 złotych. Wszczęcie postępowania egzekucyjnego bezsprzecznie zaś przerwało bieg terminu przedawnienia co do kwoty objętej postępowaniem egzekucyjnym.

Co do drugiego zarzutu apelacji sformułowanego jako bezpodstawne przyjęcie iż pozwany wykazał legitymację czynną do dochodzenia należności wynikającej ze spornego aktu notarialnego, podczas gdy pozwany, nie wykazał czy i jaka kwota stanowiła przedmiot przelewu zwrotnego banków finansujących zauważyć trzeba, iż z dokumentów w przedmiocie powrotnego przejścia wierzytelności na pozwanego nie wynikają żadne ograniczenia kwotowe ani przedmiotowe, a zatem zasadny jest wniosek, że całość niespłaconych należności przeszła z powrotem na pozwanego. Ponadto powodowie nie podważyli prawdziwości ani też nie zakwestionowali przedstawionych przez pozwanego dokumentów, z których wynikały cesje zwrotne wierzytelności z umów nr (...) z dnia 1.03.1999r, nr (...) z dnia 16.04.1998r, (k.146,147). Wierzytelność z umowy (...) nie była natomiast objęta przelewami.

Zarzuty dotyczące braku legitymacji pozwanego są zatem bezpodstawne. Dodać ponadto należy, że powodowie nie podnieśli tego zarzutu przed Sądem Okręgowym. W pozwie nie podnosili, że egzekwowane są należności już spłacone, bądź, że te wynikające ze spornego tytułu wykonawczego przysługują pozwanemu w niższej wysokości. Tak postawiony zarzut jest wobec treści art. 843 § 3 k.p.c. spóźniony. Wskazać też należy, że w pozwie powodowie kwestionowali jedynie samą zasadę- kwestię legitymacji pozwanego jako wierzyciela, nigdy zaś nie zarzucali, że ich zobowiązanie powinno być określone w niższej wysokości.

Z tych powodów argumentacja dotycząca rat leasingowych jest spóźniona.

Odnosząc się zatem do trzeciego zarzutu, iż zadłużenie powodów wynosi jedynie 105.754,59 zł to podkreślić trzeba, że jest to zarzut nowy, który nie był podnoszony w toku całego postępowania przed Sądem I instancji. Zgodnie art. 843 § 3 k.p.c. w pozwie powód powinien przytoczyć wszystkie zarzuty, jakie w tym czasie mógł zgłosić, pod rygorem utraty prawa korzystania z nich w dalszym postępowaniu. W pozwie wniesionym w niniejszej sprawie powodowie takiego zarzutu nie postawili. Nie zarzucili w szczególności, by raty z umów nr (...) z dnia 1.03.1999r, nr (...) z dnia 16.04.1998r, nr (...) z dnia 09.04.1998r, zapłacili, przez co należność objęta tytułem wykonawczym w postaci aktu notarialnego z dnia 15.11.1999r. sporządzonego przed Notariuszem U. K., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nie może być egzekwowana w całości lub w części.

W świetle materiału dowodowego zgromadzonego w tej sprawie oraz przy uwzględnieniu faktu, że powodowie od początku procesu reprezentowani byli przez profesjonalnego pełnomocnika, który w ich imieniu sporządził pozew uznać trzeba, gdyż na przeciwną okoliczność apelujący nie powołują się stawiając ten zarzut, że bez jakichkolwiek przeszkód powodowie mogli powoływać się na powyższe w toku postępowania przed Sądem I instancji. Przed tym

sądem powinno też być przeprowadzone postępowanie dowodowe w zakresie tego zarzutu. Dlatego stwierdzić należy, że powoływanie nowych zarzutów w toku apelacji jest w świetle art. 843 k.p.c. niedopuszczalne. Zarzut ten nie mógł zatem osiągnąć zamierzonego przez apelujących skutku.

Z tych wszystkich względów apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu, o czym na podstawie art. 385 k.p.c. orzeczono w punkcie I wyroku.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego wydano stosując zasadę odpowiedzialności za wynik procesu – art. 98 i 99 k.p.c., a wysokość zasądzonych kosztów ma swą podstawę w §12 ust 1 pkt 2 w związku z § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

A.Sołyka E.Buczowska-Żuk W.Kaźmierska